

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie VI./2021
Senát III

Nález:

spisová značka	III. ÚS 33/2020
populárny názov	Exekučný titul - obchádzanie zákona
sudca spravodajca	Peter Straka
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	27.05.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 73 ods. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	1.Predmetom exekučného konania nemôže byť výkon takého exekučného titulu, ktorý svojou hmotnoprávnou podstatou právnenému poriadku odporuje (v prejednávanej príhode obchádza účel právnych noriem), a už vôbec nie iba s odvolaním sa na procesné zakotvenie inštitútu exekučnej notárskej zápisnice. Keďže procesné právo plní funkciu práva smerujúceho k presadeniu hmotného práva, zmyslom zakotvenia inštitútu exekučnej notárskej zápisnice nemôže byť presadenie nepráva. 2.Autonómia vôle subjektov súkromného práva je preto v prípade mimosúdnych exekučných titulov obmedziteľná, ak vyjadruje vôľu konať v rozpore s právnym poriadkom. V uvedenom zmysle je napokon judikovaná aj opodstatnenosť materiálneho prieskumu exekučných notárskych zápisníc.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka uzavrela s neskôr povinnou v exekučnom konaní úverovú zmluvu. V notárskej zápisnici, ktorá predstavovala exekučný titul povinná v plnom rozsahu a bez výhrad uznala pohľadávku sťažovateľky a súhlasila s jej vykonateľnosťou (v prípade nevyrovnania záväzkov, ku ktorým sa v úverovej zmluve zaviazala, a to až do výšky zostatku dlhu). Návrhom na vykonanie exekúcie sa sťažovateľka domáhala prostredníctvom súdneho exekútora vymoženiu zostatku peňažného plnenia s príslušenstvom a trov exekúcie proti povinnej, a to na základe povinnou odsúhlasenej vykonateľnosti notárskej zápisnice. Okresný súd uznesením uznesením exekúciu vedenú na majetok povinnej v zmysle § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného zákona zastavil (ďalej len „uznesenie o zastavení exekúcie“). Dôvodom zastavenia exekúcie bolo to, že exekučný súd po preskúmaní notárskej zápisnice zistil, že je materiálne nevykonateľná (k vyhláseniu povinnej o uznaní dlhu v notárskej zápisnici došlo v rovnaký deň, v aký bola uzavretá úverová zmluva t. z. v čase neexistencie dlhu). Okresný súd videl v postupe sťažovateľky obchádzanie zákona (§ 39

	<p>Občianskeho zákonníka) a vyslovil absolútnu neplatnosť čiastkového právneho úkonu (uznania dlhu) v zmluvnom vzťahu. V konečnom dôsledku súd preto vyhodnotil exekúciu ako neprípustnú a zastavil ju.</p> <p>Proti rozhodnutiu o zastavení exekúcie podala sťažovateľka odvolanie. Krajský súd uznesenie okresného súdu o zastavení konania v predmetnej veci svojím ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením potvrdil. Sťažovateľka namieta, že súdy zúčastnené na rozhodovaní v tejto veci nesprávnou interpretáciou právnych noriem porušili jej základné práva.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>49. Ochrana základných práv je základnou povinnosťou exekučného súdu a exekučný súd k nej pristupuje ex officium [v sťažovateľkinej veci to bolo na základe § 58 Exekučného poriadku a § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku v rozhodujúcom znení]. Povinná sa tejto ochrany nemohla ex ante vzdať. Na tomto mieste je potrebné si uvedomiť, že problémom v prejednávanej veci nebol uznávací prejav z hľadiska procesného, ale jeho hmotnoprávna podstata. Inak povedané, exekučný súd ani len netvrdil, že by exekučné notárske zápisnice ako exekučný titul neakceptoval, tvrdil len, že konkrétna notárska zápisnica je nevykonateľná pre to, čo je v nej napísané.</p> <p>50. V prípade bezvýhradného akceptovania akéhokoľvek obsahu exekučnej notárskej zápisnice (lebo autonómia vôle) by úloha exekučného súdu bola redukovaná síce na efektívny mocenský nástroj (čoho sa sťažovateľka podstatou námietok aj domáha), avšak slepo slúžiaci výhradne záujmu jednej z dotknutých strán (čo je z hľadiska zachovania proporcionality základných práv v exekučnom konaní neakceptovateľné). Opäť je potrebné pripomenúť, že ochranu povinného exekučným súdom nie je možné chápať v subjektívnom a dispozitívnom zmysle (tento význam má subjektívne využitie, resp. nevyužitie prostriedkov procesnej obrany). Ochrana povinného exekučným súdom je ústavou zaručená úloha (povinnosť) exekučného súdu z dôvodu, že v tomto konaní dochádza k vynúteniu súkromnoprávnej veci štátno-mocenským zásahom. Ako už bolo uvedené v bode 40 tohto rozhodnutia, štátno-mocenským zásahom nemožno vynucovať neprávno. Autonómia vôle subjektov súkromného práva je preto v prípade mimosúdnych exekučných titulov obmedziteľná, ak vyjadruje vôľu konať v rozpore s právnym poriadkom. V uvedenom zmysle je napokon judikovaná aj opodstatnenosť materiálneho prieskumu exekučných notárskych zápisníc.</p> <p>51. Z uvedených dôvodov sa nedá stotožniť s námietkou sťažovateľky, podľa ktorej exekučný súd má slepo vychádzať z obsahu exekučnej notárskej zápisnice, ktorý je výsostne vecou súkromnoprávnej dohody zmluvných strán.</p> <p>52. Napokon sťažovateľka argumentuje, že obsah notárskej zápisnice bol nesprávne právne posúdený, teda nebol (ako sa súdy mylne domnievajú) neurčitý, pretože v ňom bolo jasne odkázané na záväzok, z ktorého má (môže) dlh vzniknúť. Zmluva o úvere je konsenzuálnym právnym úkonom, ktorého účinky vznikajú dňom jej uzavretia (a pacta sunt servanda). Otázka výšky dlhu je potom vždy záležitosťou len dodatočného upresnenia. Výška uznania bola určená odkazom na zmluvný strop a súhlas s vykonateľnosťou do výšky nesplateného zostatku.</p> <p>53. V konaní predchádzajúcom výkonu rozhodnutia sa špecifikuje predmet núteného výkonu. Z tohto pohľadu musí byť autoritatívny výrok súdneho rozhodnutia vykonateľný. Ústavný súd judikuje, že exekučný titul musí byť presný, a pokiaľ sa dlžník zaväzuje na peňažné plnenie, musí byť uvedená presná suma dlhu, resp. presný spôsob jej výpočtu (I. ÚS 5/00). Ako už bolo naznačené, za obsah exekučnej notárskej zápisnice nesú zodpovednosť subjekty súkromného práva. Zároveň niet dôvodu, pre ktorý by bolo opodstatnené exekučnú notársku zápisnicu, čo sa týka presnosti špecifikácie predmetu výkonu, zvýhodňovať oproti ostatným exekučným titulom.</p>

54. Čo sa týka špecifikácie výšky dlhu v notárskej zápisnici o uznaní dlhu odkázaním na maximálne možnú hranicu, ústavný súd už judikoval, že taký odkaz z hľadiska vykonateľnosti výroku neobstojí (III. ÚS 52/2019, bod 41). Dôvodom uvedeného záveru je ochrana povinného v exekučnom konaní, na ktorú exekučný súd nemôže rezignovať.

55. Spoločnou črtou dotknutých uznávacích právnych úkonov je, že uznávajú dlh alebo záväzok trvajúci, to znamená existujúci v čase jeho uznania (porovnaj „predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval“ alebo „predpokladá sa, že v uznanom rozsahu tento záväzok trvá v čase uznania“). Len pre porovnanie obdobný názor na uvedenú problematiku je možné nájsť aj v judikatúre českých súdnych autorít vychádzajúcej z ekvivalentnej úpravy zákona č. 40/1964 Sb., cit: „[n]ejvyšší soud totiž již ve svých předchozích rozhodnutích dospěl k závěru, že uznání dluhu podle § 558 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákona, je jednostranný právní úkon dlužníka adresovaný věřiteli, který lze učinit až poté, co dluh vznikl (sp. zn. 33 Cdo 1814/2011, 33 Cdo 2536/2009). Rovněž je vyloučeno, aby před předáním peněz žalovaný dluh z půjčky uznával (sp. zn. 33 Cdo 475/2012). V projednávané věci dluh povinného v době sepsání notářského zápisu dne 25. 10. 2006 nejenže nebyl splatný, ale ani dosud neexistoval. Z tohoto důvodu není možné, aby povinný v notářském zápisu svůj dluh uznal, když uznat lze jen právní skutečnost, která již nastala a nikoliv skutečnost, která může, ale nemusí nastat teprve v budoucnosti“.

56. Navyše, špecifikácia pohľadávky, ktorá je z pohľadu sťažovateľky pre naplnenie dikcie dotknutých ustanovení uznávacích prejavov, teda „čo do dôvodu aj výšky“ (§ 558 Občianskeho zákonníka) a „určitý záväzok“ (§ 323 ods. 1 Obchodného zákonníka) postačujúca, nie je postačujúca pre potreby exekučného konania, pretože výška vymáhaného plnenia – v tomto prípade medzičasom vzniknutosieho dlhu – bola stanovená jedným subjektom súkromnoprávneho vzťahu (teda jednostranne veriteľom). V tomto momente tak zostala obídená tá podstata uznávacieho prejavu vôle, ktorá spočíva v podmienení ucelenou vedomosťou o predmete uznania a ktorá je v prejednávanom prípade zároveň esenciálnym predpokladom núteného výkonu v podobe štátneho zásahu.

57. Povinná si pri uznávacom prejave vôle (ktorý mal dôsledkami smerovať k nútenému výkonu) nemohla vedieť ani len predstaviť predmet vymáhaného plnenia, čo všeobecné súdy správne postrehli ako zásadnú vadu exekučného titulu a v konečnom dôsledku aj správne vyhodnotili ako materiálne nevykonateľné. Teda pokiaľ sa sťažovateľka dovoľáva praktickej racionality ohľadom ekonomického využitia uznávacieho prejavu vôle, je potrebné uviesť, že „predstaviteľné“ využitie tohto inštitútu musí byť korigované už spomínanými ústavnoprávnymi princípmi.

58. Sťažovateľka vychádza z nesprávnej premisy, aj pokiaľ interpretuje inštitút uznávacieho prejavu vôle ako zaradený do právneho poriadku pre účel zabezpečenia bezvýhradnej vykonateľnosti jej pohľadávok.

59. Právny poriadok pod účelom uznávacieho prejavu vôle rozumie obmedzený (rešpektujúci negatívnu dôkaznú teóriu) prenos dôkazného bremena v súdnom spore (porovnaj dispozíciu prvej vety § 558 Občianskeho zákonníka „ak niekto uzná... predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval“). Analogicky to platí pre § 323 ods. 1 Obchodného zákonníka. Takto založená vyvrátená domnienka sťažuje dlžníkovi (a uľahčuje veriteľovi) ich procesné postavenie, pretože tým pádom je to dlžník, kto v spore nesie dôkazné bremeno.

60. Možno akceptovať tvrdenie, že zakotveniu uznávacieho prejavu vôle v exekučnej notárskej zápisnici právny poriadok explicitne nebráni. Pokiaľ však má byť exekučná notárska zápisnica zároveň aj spôsobilým exekučným titulom, jej obsahové vymedzenie musí spĺňať požiadavky kladené na ostatné exekučné tituly. Argumentácia odkazom na konsenzuálnosť zmluvného vzťahu (zmluvy o

	<p>úvere) na uvedenom nič nemení, pretože konsenzuálnosť vypovedá o dohode o zmluvnom obsahu, ktorý postačuje pre vznik zmluvného vzťahu. To však nijako nesúvisí s jednostranným uznaním následne vzniknuteho a konkrétneho dlhu pre jeho výkon.</p> <p>61. Obsahovým vymedzením exekučnej notárskej zápisnice nie je možné obchádzať ustanovenia hmotného práva. Rovnako nie je ničím opodstatnené, aby bol účel zakotvenia inštitútu exekučnej notárskej zápisnice do právneho poriadku chápaný ako zmocnenie subjektov súkromného práva k nekontrolovanej svojoľnej regulácii a výkonu právnych vzťahov.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	<p>nález sp. zn. I. ÚS 5/00 z 13. júla 2000 rozsudok pléna vo veci Golder proti Spojenému kráľovstvu z 21. 2. 1975, č. 4451/70, § 34 – § 36</p> <p>nález sp. zn. I. ÚS 871/11 zo dňa 17. januára 2012 (N 15/64 SbNU 155)</p> <p>nález sp. zn. III. ÚS 52/2019 z 1. apríla 2020</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	<p>vykonateľnosť</p> <p>exekúcia-nepripustnosť exekúcie</p> <p>notár, notárska činnosť</p> <p>konanie-zastavenie</p> <p>exekúcia-exekučný titul</p> <p>obchádzanie zákona</p>

spisová značka	III. ÚS 131/2020
populárny názov	Uznanie cudzieho rozhodnutia - záujem dieťaťa
sudca spravodajca	Peter Straka
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	18.06.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1</p> <p>zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 19 ods. 2</p>
analytická právna veta	K zásahu do sťažovateľových práv majúci intenzitu ústavnoprávnej relevancie dochádza pokiaľ súd rozhodujúci o návrhu na uznanie rozhodnutia cudzieho súdu týkajúceho sa rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu v jeho odôvodnení nevysvetlí z akých dôvodov je odmietnutie uznania tohto rozhodnutia v najlepšom záujme dieťaťa v zmysle čl. 23 písm. a) nariadenia 2001/2003, ako aj čl. 24 Charty základných práv Európskej únie. Odkaz súdu na ustanovenia o verejnom poriadku ako dôvode na neuznanie cudzieho rozhodnutia nespĺňa požiadavky vyplývajúce z judikatúry Súdneho dvora k čl. 23 písm. a) nariadenia 2201/2003, chyba uvedenie právnej normy, ktorá by bola považovaná za podstatnú pre právny poriadok SR a ktorá mala byť porušená v prípade uznania tohto rozhodnutia, a taktiež chyba označenie základného práva, k porušeniu ktorého by v dôsledku uznania tohto rozhodnutia došlo.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ ako poľský štátny občan a slovenská štátna občianka ako matka (ďalej len „matka“) v čase narodenia maloletej (2012) žili ako druh a družka v Londýne. Matka odišla s maloletou na územie SR a na územie Spojeného kráľovstva sa viac s ňou nevrátila. Slovenské matričné orgány zapísali v rodnom liste za otca iného muža ako

	<p>sťažovateľa na základe súhlasného uznania otcovstva spolu s matkou.</p> <p>Na návrh sťažovateľa vydal v roku 2015 The High Court of Justice, Family Division („súd Spojeného kráľovstva“) 8. októbra 2015 rozhodnutie vo veci maloletej, v ktorom považoval za preukázané, že obvyklý pobyt maloletej bol v Anglicku a Walese, pričom toto bydlisko opustila 17. júna 2015 bez vedomia alebo súhlasu otca. Z tohto dôvodu svoju právomoc založil na čl. 8 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (ďalej len „nariadenie 2201/2003“). Súd Spojeného kráľovstva okrem iného rozhodol, že sťažovateľovi patrí „rodičovská zodpovednosť“ voči maloletej a nariadil matke navrátiť maloletú do Spojeného kráľovstva najneskôr do 23. októbra 2015 s ponechaním veci ako otvorenej pre ďalšie konanie. Súd v súvislosti so svojím rozhodnutím vydal aj osvedčenie, ktoré čl. 39 nariadenia 2201/2003 predpokladá pre rozsudky o rodičovských právach a povinnostiach.</p> <p>Vzhľadom na nesplnenie uvedenej povinnosti matkou sa sťažovateľ návrhom z 10. novembra 2015 podaným na okresnom súde domáhal uznania rozhodnutia súdu Spojeného kráľovstva a nariadenia jeho výkonu v zmysle nariadenia 2201/2003.</p> <p>Okresný súd rozhodol o návrhu uznesením z 3. marca 2016, v ktorom vyhlásil rozhodnutie súdu Spojeného kráľovstva za vykonateľné v Slovenskej republike len v časti, v ktorej bola sťažovateľovi priznaná „rodičovská zodpovednosť“ voči maloletej, no jeho výkon zamietol s odôvodnením, že rozhodnutie o rodičovskej zodpovednosti je bez ďalšieho vykonateľné už samotným vyhlásením vykonateľnosti a netreba ho osobitne vykonávať vo vykonávacom konaní podľa § 272 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku.</p> <p>V prevyšujúcej časti (o príkaz matke navrátiť maloletú do Spojeného kráľovstva) návrh sťažovateľa okresný súd zamietol s odôvodnením, že nejde o nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práva a povinnosti podľa čl. 1 ods. 1 písm. b) a ods. 2 nariadenia 2201/2003. Vo vzťahu k výroku o návrat maloletej do Spojeného kráľovstva by jeho uznaním došlo k porušeniu Haagskeho dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí z roku 1980 (ďalej len „Haagsky dohovor z roku 1980“), ktorý predpokladá osobitné konanie o návrat v krajine pobytu (Slovensko) a následne prípadne aj proces v krajine pôvodu (Spojené kráľovstvo).</p> <p>Krajský súd na základe odvolania sťažovateľa a matky uznesenie okresného súdu zmenil a návrh sťažovateľa zamietol t. z. že sťažovateľ s podaným návrhom v plnom rozsahu neuspel. Svoje rozhodnutie krajský súd odôvodnil tým, že v rozhodnutie súdu Spojeného kráľovstva nie je možné uznať, pretože v zmysle čl. 23 písm. a) nariadenia 2201/2003 by jeho uznanie bolo s prihliadnutím na najlepší záujem dieťaťa v zjavnom rozpore s verejným poriadkom SR, keďže matka v odvolacom konaní predložila rodný list maloletej vydaný MV SR s údajom o otcovstve iného muža.</p> <p>Najvyšší súd na dovolanie sťažovateľa ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľa odmietol ako neprípustné s odôvodnením, že sťažovateľom uvedený dovolací dôvod nebol vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ds. 2 v spojení s § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), že sťažovateľ neprípustne skumuloval dovolacie dôvody podľa § 421 ods. 1 CSP a nenaformuloval dovolaciu otázku.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>29. Po oboznámení sa s rozhodnutím krajského súdu ústavný súd detekoval interpretačné nedostatky, ktoré by samy osebe neindikovali ústavnoprávny presah, no pri ich komplexnom vnímaní je už potrebné hovoriť o ústavnej relevancii. Ústavný súd poukazuje na to, že krajský súd sa vôbec nevyrovnal s časovými okolnosťami prípadu, keď rodný list maloletej bol vydaný Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky – osobitná matrika Bratislava 22. februára 2016, teda až po tom, keď bolo 10. novembra 2015 začaté konanie o vyhlásenie rozhodnutia High Court of Justice za vykonateľné na okresnom súde, a tiež po tom, keď na základe rozhodnutia High Court of Justice bol sťažovateľ 8. januára 2016 zapísaný ako otec ... v rodnom liste vydanom v Spojenom kráľovstve.</p> <p>30. Ústavný súd pripomína, že čl. 19 ods. 2 ústavy výslovne garantuje právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života. Je potrebné si teda položiť otázku, aké reálne dôsledky znamenalo priznanie „rodičovskej zodpovednosti“. Z ústavnoprávnej perspektívy išlo o deklaratórnu záležitosť, pričom nešlo o určenie</p>

	<p>otcovstva. Z uvedeného dôvodu tvrdenie o „dvoch otcoch“ je potrebné hodnotiť ako interpretáčny exces ústavnoprávnej relevancie.</p> <p>31. V napadnutom uznesení krajského súdu absentuje vysvetlenie, prečo je odmietnutie uznania rozhodnutia High Court of Justice v časti o „rodičovskej zodpovednosti“ sťažovateľa v najlepšom záujme ... v zmysle čl. 23 písm. a) nariadenia 2201/2003. Ochranu najlepšieho záujmu dieťaťa predpokladá aj čl. 24 Charty základných práv Európskej únie, ktorého ochranu mal krajský súd v tomto prípade garantovať, keďže v dôsledku aplikácie nariadenia 2201/2003 dochádza k vykonávaniu práva Únie na úrovni členského štátu, tak ako to normuje čl. 51 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie v súvislosti s určením rozsahu jej pôsobnosti.</p> <p>32. Odkaz krajského súdu na ustanovenie o verejnom poriadku ako dôvode na neuznanie cudzieho rozhodnutia nespĺňa požiadavky vyplývajúce z judikatúry Súdneho dvora k čl. 23 písm. a) nariadenia 2201/2003, v zmysle ktorej je odkaz na ustanovenie o verejnom poriadku prípustný len v prípade, že s prihliadnutím na najlepší záujem dieťaťa by uznanie rozhodnutia vydaného iným členským štátom neprijateľným spôsobom narušalo právny poriadok štátu, v ktorom sa žiada o uznanie, keďže by ohrozovalo niektorú jeho základnú zásadu. S cieľom dodržať zákaz prehodnotiť meritum rozhodnutia vydaného v inom členskom štáte, stanovený v čl. 26 nariadenia 2201/2003, musí byť toto ohrozenie s prihliadnutím na najlepší záujem dieťaťa zjavným porušením právnej normy, ktorá je v štáte, v ktorom sa žiada o uznanie, považovaná za podstatnú pre právny poriadok alebo práva, ktoré je v tomto právnom poriadku uznané za základné (rozsudok Súdneho dvora z 19. novembra 2015, P, C-455/15 PPU, ECLI:EU:C:2015:763, bod 39). Krajský súd však v odôvodnení napadnutého uznesenia neuviedol žiadnu právnu normu, ktorá by bola považovaná za podstatnú pre právny poriadok Slovenskej republiky a ku ktorej porušeniu by došlo uznaním rozhodnutia High Court of Justice. Rovnako tak neuviedol ani základné právo, ktoré by mohlo byť porušené v dôsledku uznania rozhodnutia High Court of Justice. Z tohto pohľadu odôvodnenie neuznania rozhodnutia High Court of Justice odkazom na rozpor s verejným poriadkom vyznieva vcelku formálne.</p> <p>49. Vychádzajúc z odôvodnenia v časti IV, ústavný súd považuje napadnuté uznesenie krajského súdu za zasahujúce do uplatnených práv sťažovateľa, pričom ide o zásah ústavnoprávnej relevancie. Úvahy krajského súdu odôvodňujúce jeho rozhodnutie sú vnútorne rozporné, neúplné a v dôsledku nereflexívneho výkladovej judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa (prednostného) nariadenia 2201/2003 sa opierajú o jeho ústavne neakceptovateľný výklad. V dôsledku toho považoval ústavný súd napadnuté uznesenie krajského súdu úplne popierajúce práva sťažovateľa za arbitrárne, a teda za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>53. Nedostatky procesu podľa názoru ústavného súdu je potrebné aplikovať aj na dovolacie konanie. Najvyšší súd pri odôvodňovaní svojho uznesenia postupoval nedôsledne, formalisticky a arbitrárne, v dôsledku čoho došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa. Dotknutá vec sa týka viacerých právnych otázok dosiaľ dostatočne neriešených v judikatúre (duplicitné otcovstvo vo vzťahoch s cudzím prvkom, ochrana verejného poriadku, konkurencia nariadenia 2201/2003 s inými medzinárodnými normami, povaha premiestnenia dieťaťa bez súhlasu druhého rodiča, obsah inštitútu rodičovskej zodpovednosti podľa práva Spojeného kráľovstva a ii). Uvedené právne otázky boli v dovolaní vymedzené. Odmietnutím dovolania tak došlo nielen k odopretiu prístupu sťažovateľa k dovolaciemu súdu, ale aj premárnenej príležitosti posunúť judikatúru v stále viac sa vyskytujúcich rodinnoprávných vzťahoch s cudzím prvkom. Ústavný súd poznamenáva tiež nereflexívne na povinnosť najvyššieho súdu ako súdu najvyššej inštancie predložiť prejudiciálnu otázku na zabezpečenie interpretácie nariadenia 2201/2003 zo strany Súdneho dvora Európskej únie (rozsudok SD z 19. novembra 2015, C-455/15).</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	<p>rozsudok Súdneho dvora z 19. novembra 2015, P, C-455/15 PPU, ECLI:EU:C:2015:763, bod 39,53</p> <p>rozsudok Súdneho dvora z 5. októbra 2010, McB., C-400/10 PPU, ECLI:EU:C:2010:582, body 44, 55 a 58</p> <p>rozsudok z 11. júla 2008, Rinau, C 195/08 PPU, EU:C:2008:406, bod 54</p>

	<p>rozsudok z 21. októbra 2015, Gogova, C 215/15, EU:C:2015:710, bod 26</p> <p>rozsudky z 27. novembra 2007, C 435/06, EU:C:2007:714, bod 49, a z 26. apríla 2012, Health Service Executive, C 92/12 PPU, EU:C:2012:255, bod 59</p> <p>vo veciach Voleský v. Česká republika (rozsudok z 29. júna 2004, sťažnosť č. 63627/00), Elsholz v. Nemecko (rozsudok z 13. júna 2000, sťažnosť č. 25735/94) alebo Bronda v. Taliansko (rozsudok z 9. júna 1998, sťažnosť č. 40/1997/824/1030)</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	<p>medzinárodný únos</p> <p>rozsudok-cudzozemského súdu</p> <p>dieťa</p> <p>dovolanie-prípustnosť</p> <p>rozhodnutie-odôvodnenie</p> <p>výkon rozhodnutia</p> <p>vykonateľnosť</p>

spisová značka	III. ÚS 273/2020
populárny názov	Reflexia postoja dieťaťa
sudca spravodajca	Peter Straka
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	27.05.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Dohovor o právach dieťaťa čl. 19</p> <p>Dohovor o právach dieťaťa čl. 3</p> <p>Dohovor o právach dieťaťa čl. 34</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 40 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 41 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 16 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 19 ods. 2</p>
analytická právna veta	<p>V konaniach starostlivosti súdu o maloletých musia postoj maloletého, jeho názor i budúcnosť predstavovať vedúce idey, ktorými sa súd musí primárne riadiť a tomu v plnom rozsahu podriaďovať dokazovanie. Nedostatočná reflexia postoja dieťaťa z pohľadu ústavného súdu zakladá nielen rozpor s ustanoveniami čl. 4 a 6 základných princípov a § 38 Civilného mimosporového poriadku, ale je aj porušením práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) a práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy). To platí naprieč celej škále do úvahy prichádzajúcich variantov styku.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľky sú účastníkmi konania vedeného na okresnom súde predmetom ktorého je návrh zúčastnenej osoby na rozvod manželstva a úprava rodičovských práv a povinností k maloletej dcére na čas do rozvodu.</p> <p>Okresný súd rozsudkom z 21. marca 2018), ktorým (I) rozviedol manželstvo otca a matky, (II) maloletú na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky, (III) určil, že právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok majú obaja rodičia, (IV) uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 200 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky od právoplatnosti výroku rozsudku o rozvode manželstva, (V) upravil styk otca s maloletou, (VI) zamietol návrh matky na zákaz styku otca s maloletou a (VII) žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania.</p> <p>Krajský súd na odvolanie oboch rodičov výrok o zamietnutí návrhu na zákaz styku potvrdil, no výrok o styku ako celku zrušil. Zrušujúci výrok odôvodnil potrebou úpravy, ktorá bude zohľadňovať najprv realizáciu „stretávania sa otca s maloletou za odbornej pomoci, ktorú je povinná matka akceptovať a spolupracovať pri takejto realizácii styku a až po vyhodnotení realizácie styku za odbornej pomoci bude možné posúdiť vhodnosť ďalšej úpravy styku otca s maloletou“. V ostatných meritórnych výrokoch krajský súd</p>

	<p>rozsudok potvrdil.</p> <p>Proti výroku, ktorým krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí návrhu matky na zákaz styku otca s maloletou, podala matka v zákonnej lehote dovolanie.</p> <p>Najvyšší súd touto ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením dovolanie odmietol. Matka svoj návrh na zákaz styku otca s maloletou odôvodňovala zásadnými okolnosťami existujúcimi na strane maloletej a na strane otca, o ktorých sa dozvedela priamo od maloletej, ktorá v útlom veku (3 a pol roka) popísala svoje negatívne zážitky s otcom. Tieto zážitky maloletá popísala opakovane tak, že sa dotýkal jej aj svojich pohlavných orgánov. Maloletá svoje zážitky s otcom v nasledujúcom období v prítomnosti aj bez prítomnosti matky zopakovala a popísala aj odborníkom, v ktorých zdravotnej, znaleckej alebo terapeutickej starostlivosti sa nachádzala a ktorí pripustili takéto konanie otca s nie zanedbateľnou mierou pravdepodobnosti a súčasne eliminovali konfabuláciu či už zo strany alebo matky. Sťažovateľky vytkli najvyššiemu súdu arbitrárny prístup a ústavne neudržateľný výsledok dovolacieho konania.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>23. Ústavný súd nepochybuje o snahe všeobecných súdov dospieť k rozhodnutiu v najlepšom záujme dieťaťa. Za správne považuje ústavný súd aj zohľadňovanie vplyvu matky na postoje maloletej Dominiky. Vo vzťahu k otázke najlepšieho záujmu Dominiky považuje teoretickoprávne východiská všeobecných súdov za vcelku správne. Pri ich aplikácii sa však čiastočne nedocenil v špecifických okolnostiach prípadu dôležitý postoj Dominiky, ktorý v podstate ani úplne zistený nebol. Otázka nastavenia pravidiel styku je pritom dôležitá aj pre možný budúci výkon rozhodnutia s cieľom predísť vážnym komplikáciám (III. ÚS 116/2021). Ústavný súd preto považuje záver najvyššieho súdu, že nižšie súdy „zobrali do úvahy všetky zistené skutkové okolnosti“, najmä v kontexte pokynu odvolacieho súdu „až po vyhodnotení realizácie styku za odbornej pomoci bude možné posúdiť vhodnosť ďalšej úpravy styku“ za problematický.</p> <p>24. V tejto súvislosti ústavný súd akcentuje, že všeobecný súd nesmie za žiadnych okolností rezignovať na zistenie postoja dieťaťa, a to ani v prípade, ak niektorý z rodičov robí kroky, ktoré takéto zistenie sťažujú ergo znemožňujú. Ústavný súd tým nemá na mysli len spôsob výsluchu priamo na pojednávaní, ale v uvedenom kontexte do popredia vstupujú iné možnosti spoznania predstáv dieťaťa vrátane súčinnosti s kolíznym opatrovníkom. Práve ten sa dokáže častokrát operatívnejšie stretnúť s maloletým dieťaťom a vhodným spôsobom zachytiť jeho skutočný a úprimný názor na danú vec. Ústavný súd uvádza, že síce nie jedinou, no najdôležitejšou osobou v konaniach starostlivosti súdu o maloletých je práve maloletý. Jeho postoj, názor a budúcnosť musia byť vedúce idey, ktorými sa súd musí primárne riadiť a tomu v plnom rozsahu podriadiť dokazovanie. Nedostatočná reflexia postoja dieťaťa z pohľadu ústavného súdu zakladá nielen rozpor s ustanoveniami čl. 4 a 6 základných princípov a § 38 Civilného mimosporového poriadku, ale je aj porušením práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) a práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy). To platí naprieč celej škále do úvahy prichádzajúcich variantov styku. V tomto smere rozhodnutiu odvolacieho súdu síce niet dôvod vytknúť nejaký neštandardný procesný postup, no práve dotknutá vec svojimi špecifickými okolnosťami si vyžadovala osobitný prístup. Súdy správne vyhodnotili nadmerný vplyv matky na Dominiku, no napriek takýmto predpokladom sa postoj Dominiky zistiť mal a v rámci vyhodnotenia dôkazov prihliadať na už spomenuté rizika vyplývajúce z vplyvu matky. ...</p> <p>26. Napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu dostatočne nezohľadnilo ústavou vyžadované atribúty spravodlivého procesu z pohľadu jeho zložky dopadajúcej na ústavne udržateľné odôvodnenie súdneho rozhodnutia normované už spomínaným ustanovením § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. Na základe konštatovania porušenia ústavnosti v danej veci v dôsledku deklarovania porušenia práv sťažovateľiek ústavný súd uznesenie najvyššieho súdu č. k. 5Cdo/160/2019 z 27. februára 2020 zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na nové konanie.</p> <p>27. Vzhľadom na špecifickosť posudzovanej veci je namieste, aby ústavný súd jasne definoval aj svoje očakávania od ďalšieho konania po kasácii napadnutého rozhodnutia. Nosnou výhradou ústavného súdu bolo nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, na ktoré mala najväčší vplyv práve absencia vypočutia a zistenie postoja Dominiky, najvhodnejšie iným postupom ako na pojednávaní. Uvedené je potrebné v záujme ústavnej konformity postupu reparaovať. Súčasnne ústavný súd výslovne uvádza, že jeho kritika rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní podanom proti zamietnutiu návrhu na zákaz styku nemôže byť dôvodom pre zjednodušujúci záver <i>a contrario</i>, t. j., že rešpektovanie základného práva sťažovateľiek na súdnu ochranu a ich práva na spravodlivé súdne konanie si</p>

	vyžaduje, aby všeobecné súdy styk otca s maloletou sťažovateľkou zakázali. Ústavný súd je toho názoru, že výroky týkajúce sa styku s maloletým dieťaťom nie je vhodné parciálne vyčleňovať za stavu, že sa pokynom v kasačnom rozhodnutí ešte len ukladá zistiť pomery a posúdiť vhodnosť ďalšej úpravy styku.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov § 25 zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok
klúčové slová	dovolenie-prípustnosť rozhodnutie-odôvodnenie dieťa-úprava práv a povinností k maloletému maloletý-práva dieťaťa

spisová značka	III. ÚS 16/2021
populárny názov	Väzba rozhodnutie o sťažnosti
sudca spravodajca	Martin Vernarský
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	27.05.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 4 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5
analytická právna veta	Rešpektovanie povinnosti nadradeného súdu ustanovenej v § 192 ods. 3 Trestného poriadku rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa proti rozhodnutiu o väzbe v lehote piatich dní od predloženia spisu na neverejnom zasadnutí nesmie ísť na úkor rešpektovania práva na spravodlivé súdne konanie, ako ani práva na obhajobu.
skutkový stav a základné fakty	Okresnému súdu bol 18. augusta 2020 doručený návrh okresného prokurátora na vzatie sťažovateľa do väzby, ktorému bolo v ten istý deň uznesením okresného súdu vyhovené. Sťažovateľ proti uzneseniu okresného súdu podal sťažnosť priamo do zápisnice o výsluchu a zároveň požiadal o ustanovenie obhajcu súdom. Opatrením taktiež z toho istého dňa mu bol obhajca ustanovený. Uznesenie okresného súdu spolu s opatrením bolo doručené sťažovateľovi 21. augusta 2020. Obhajkyňa sťažovateľa boli uvedené listiny (návrh prokurátora, uznesenie okresného súdu a opatrenie) doručené 24. augusta 2020 prostredníctvom pošty. Okresný súd 20. augusta 2020 predložil spis v tejto veci krajskému súdu na rozhodnutie o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu. Krajský súd na neverejnom zasadnutí konanom 24. augusta 2020 sťažnosť sťažovateľa zamietol. Uznesenie krajského súdu spolu so spisom bolo okresnému súdu doručené 25. augusta 2020, obhajkyňa sťažovateľa. Obhajkyňa sťažovateľa doručila okresnému súdu 26. augusta 2020 sťažnosť proti uzneseniu o vzatí do väzby, v ktorej uviedla, že až v tento deň jej bolo umožnené preštudovanie spisu, a odôvodnenie podanej sťažnosti doručí okresnému súdu do 31. augusta 2020. Dňa 3. septembra 2020 bolo okresnému súdu doručené doplnenie odôvodnenia sťažnosti (podané na poštovú prepravu 31. augusta 2020), v ktorom obhajkyňa sťažovateľa doplnila

	<p>dôkazy a uviedla alternatívny návrh na nahradenie väzby.</p> <p>Okresný súd listom zo 4. septembra 2020 označeným ako „Vyjadrenie k sťažnosti zo dňa 26.8.2020“ oznámil obhajkyňi sťažovateľa, že o sťažnosti obvineného krajský súd právoplatne rozhodol, pričom má právo po uplynutí 1 mesiaca podať žiadosť o prepustenie obvineného z väzby. Označený list bol obhajkyňi sťažovateľa doručený do jej elektronickej schránky 5. septembra 2020.</p> <p>Sťažovateľ namietal, že krajský súd odmietol konať o sťažnosti jeho obhajkyne proti uzneseniu o vzatí do väzby podanej v zákonnej lehote, čím porušil jeho právo na obhajobu aj právo na sprovodlivý súdny proces.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>22. Ústavný súd už vo vzťahu k lehote ustanovenej v § 192 ods. 3 Trestného poriadku uviedol, že nemá dôvod na to, aby spochybňoval svojím výkladom rozhodovacia prax (sťažnostných) nadriadených súdov, ktoré vo všeobecnosti rozhodujú o sťažnostiach obvinených proti rozhodnutiam o vzatí do väzby v lehote piatich pracovných dní od predloženia veci na rozhodnutie, a v zásade je pochybením nadriadeného súdu, ak v uvedenej lehote nerozhodne. Súčasne však uviedol, že z materiálneho hľadiska k neprípustnému zásahu do základného práva na osobnú slobodu nemôže dôjsť len samotným nedodržaním tejto zákonom ustanovenej lehoty, resp. že nedodržaním lehoty piatich pracovných dní na rozhodnutie o sťažnosti obvineného proti uzneseniu o vzatí do väzby vzniká obligatórne povinnosť sťažnostného súdu prepustiť obvineného na slobodu (II. ÚS 177/2016). Rešpektovanie požiadavky prednostného a urýchleného rozhodovania súdov vo väzobných veciach by totiž nemalo ísť na úkor rešpektovania zásad spravodlivého súdneho procesu. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoj už viackrát vyslovený právny názor, podľa ktorého nemožno úspešne namietat' porušenie určitého ústavou alebo medzinárodnou zmluvou garantovaného práva alebo slobody takým postupom dotknutého všeobecného súdu, ktorý by mohol mať za následok porušenie iného ústavou, resp. medzinárodnou zmluvou garantovaného práva alebo slobody (IV. ÚS 62/08).</p> <p>23. Uvedeným požiadavkám a záverom podľa ústavného súdu nezodpovedal postup krajského súdu, ktorý po predložení veci na rozhodnutie 20. augusta 2020 (štvrtok) rozhodol o sťažnosti sťažovateľa 24. augusta 2020 (pondelok), teda v lehote 2 pracovných dní od predloženia veci bez toho, aby mal k dispozícii obhajkyňou včas podanú (26. augusta 2020) sťažnosť a jej odôvodnenie (z 31. augusta 2020).</p> <p>24. V súvislosti s hypotetickou úvahou krajského súdu, podľa ktorej ak by vyčkával na predloženie kvalifikovaného odôvodnenia sťažnosti, o ktorej by rozhodol (najskôr) 2. septembra 2020 (13. deň od predloženia veci), nerozhodol by v súlade s požiadavkou prednostného a urýchleného rozhodovania o väzbe, ústavný súd konštatuje, že aj v prípadoch preskúmania urýchlenosti postupu súdu pri rozhodovaní o vzatí do väzby sa ústavný súd riadi svojou ustálenou judikatúrou o ústavnej neakceptovateľnosti dĺžky konania, ktorá presahuje na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca (napr. III. ÚS 682/2014). Vychádzajúc z okolností prípadu sťažovateľa, keď rozhodnutie o sťažnosti bolo stranám doručené do 3 dní od rozhodnutia krajského súdu, v hypotetickej rovine, dĺžka trvania konania na krajskom súde v počte 13 dní (rozhodnutie) + 3 dni (doručenie rozhodnutia), teda celkovo 16 dní, by zodpovedala požiadavkám kladeným ústavným súdom na neodkladné alebo urýchlené rozhodovanie súdu o väzbe, a to aj s prihliadnutím na zachovanie obhajobných práv sťažovateľa. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že dobu jedného mesiaca by v tomto prípade nepresiahla ani celková dĺžka konania na oboch stupňoch súdov.</p> <p>25. Vo vzťahu k obrane krajského súdu, ktorý v súvislosti s požiadavkou prednostného a urýchleného rozhodovania o väzbe argumentuje povinnosťou nadriadeného súdu rozhodnúť v zákonnej lehote piatich pracovných dní, ústavný súd konštatuje, že ani zákonom ustanovené lehoty pre rozhodovanie vo väzobných veciach nemôžu v konečnom dôsledku zmarit' aplikáciu základných princípov spravodlivého súdneho konania vzťahujúcich sa na rozhodovanie o väzbe (II. ÚS 108/08).</p> <p>26. Ústavný súd nepovažoval za dôvodnú ani námietku krajského súdu, že obhajkyňa sťažovateľa napriek tomu, že bola elektronicke upovedomená o svojom ustanovení za obhajcu obvinenému s fíciou doručenia 18. augusta 2020 o 13.43 h, nevykonala do 26. augusta 2020 žiaden úkon v prospech obvineného. Sudca pre prípravné konanie je povinný po rozhodnutí o vzatí obvineného do väzby a po ustanovení obhajcu obvinenému doručiť obhajcovi nielen opatrenie o ustanovení za obhajcu, ale aj uznesenie o vzatí</p>

	<p>obvineného do väzby. Táto povinnosť vyplýva nielen z ustanovenia § 179 ods. 3 Trestného poriadku, ale aj z § 66 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. V prípade sťažovateľa boli opatrenie spolu s uznesením o vzatí do väzby doručené jeho obhajkyňi 24. augusta 2020. Je nepochybné, že samotná vedomosť o ustanovení za obhajcu vo veci, ktorá je označená len spisovou značkou konania, bez možnosti preštudovania spisu nedáva predpoklad pre poskytnutie kvalifikovanej právnej pomoci. V tejto súvislosti sa preto javí ako nedôvodná aj kritika krajského súdu smerujúca k nekvalifikovanému poskytovaniu právnej pomoci zo strany obhajkyne sťažovateľa, ktorej vzhľadom na promptné predloženie veci okresným súdom nadriadenému súdu (20. augusta 2020) a promptné rozhodnutie krajského súdu (24. augusta 2020) bolo objektívne nemožné predložiť kvalifikovanú sťažnosť, ktorou by sa krajský súd mohol zaoberať.</p> <p><u>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 8Tpo/52/2020 bolo porušené základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky. 2. Sťažovateľovi p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 500 eur, ktoré je Krajský súd v Košiciach povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia. 3. Krajský súd v Košiciach je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania 375,24 eur a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia. 4. Ústavnej sťažnosti vo zvyšnej časti nevyhovuje.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	nález sp. zn. II. ÚS 177/2016 z 26. apríla 2016 uznesenie sp. zn. IV. ÚS 62/08 z 21. februára 2008
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	sťažnosť väzba-vzatie do väzby práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na obhajobu lehota-procesnoprávna

spisová značka	III. ÚS 39/2021
populárny názov	Zaujatosť sudcu - príbuzenský vzťah
sudca spravodajca	Peter Straka
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	22.06.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 1 písm. c Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5
analytická právna veta	Synergické kontextuálne vnímanie príbuzenského vzťahu sudcu k prokurátorovi, pozitívne vyjadrenia sudcu na verejnosti o práci konkrétneho prokurátora, no jeho negatívne vyjadrenia o sťažovateľovi ako jeho protipólu v trestnom konaní má podľa ústavného súdu značnú relevanciu a intenzitu, ktorá je objektívne spôsobilá vyvolať pochybnosti o nestrannosti tohto sudcu u akéhokoľvek nestranného pozorovateľa. A práve toto zdanie je z ústavného hľadiska neprípustné, pretože môže viesť až k strate dôvery občanov v spravodlivosť.
skutkový stav a základné fakty	Uznesením vyšetrovateľa z 22. októbra 2020 bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny v súbehu s prečinom ohrozenia dôvernej skutočnosti a vyhradenej skutočnosti. Uznesením Špecializovaného

	<p>trestného súdu v Pezinku (ďalej len „špecializovaný trestný súd“) z 25. októbra 2020 bol sťažovateľ vzatý do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku.</p> <p>V súvislosti s obvinením sťažovateľa verejne prezentoval názory sudca Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) JUDr. Juraj Kliment, ktorý je strýkom prokurátora podávajúceho obžalobu obžalobu proti sťažovateľovi, a to viackrát na rôznych verejných fórach ešte pred vydaním uznesenia.</p> <p>Sťažovateľ proti uzneseniu o vzatí do väzby podal sťažnosť.</p> <p>Najvyšší súd uznesením z 10. novembra 2020 sťažnosť sťažovateľa zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Vec sťažovateľa rozhodoval senát 4T v zložení JUDr. Štíft, JUDr. Farkaš a JUDr. Kliment. JUDr. Kliment a JUDr. Štíft boli podľa rozvrhu práce určení JUDr. Klimentom, riadiacim predsedom zastupujúceho senátu 5T, ako zastupujúci členovia senátu 4T z dôvodu práceneschopnosti a karantény členiek senátu 4T JUDr. Zeleňákovéj a JUDr. Šiškovéj.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>34. Ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že sudca má postupovať zdržanlivo nielen pri výkone svojej funkcie, ale aj v civilnom živote. Prvú rovinu, ktorá je dotknutá jeho správaním, predstavuje nestrannosť. V zmysle čl. 2.2 Bangalórskeho zásad je sudca povinný správať sa tak, aby svojím správaním udržiaval a zvyšoval dôveru verejnosti, právnickej odbornej verejnosti a účastníkov konania v nestrannosť sudcu i súdnictva. Druhou rovinou je integrita súdnictva a súdneho stavu, ktorú sudca musí podobným spôsobom pestovať pri výkone súdnej moci, ale aj v spoločenskom živote. Povolanie sudcu tak vyžaduje zdržanlivosť najmä v spoločenskom či mediálnom svete.</p> <p>35. Tu je ale potrebné dodať, že nie je možné pod zdržanlivosťou vnímať absolútnu izoláciu pred verejnosťou alebo médiami. Ako už bolo naznačené, je žiaduce, aby sudcovia neboli otvorení voči verejnosti len spoza stola v súdnej sieni, ale aby boli pripravení si svoje právne stanoviská obhájiť aj napríklad pred médiami. Problémom, ktorý toto rozhodnutie otvára, je ale miera otvorenosti, ktorú bezpochyby verejnosť očakáva, no limituje ju práve eventuálne vystavenie sa námietke zaujatosti do budúcnosti.</p> <p>...</p> <p>36. Pri posúdení objektívnej nestrannosti ústavný súd vychádzal z požiadavky, opakovane zdôrazňovanej ESJP, podľa ktorej je nevyhnutné, aby súdy v demokratickej spoločnosti vzbudzovali u občanov dôveru.</p> <p>37. V súvislosti s už uvedeným postojom najvyššieho súdu nemohol ústavný súd nechať bez povšimnutia, že najvyšší súd uznesením č. k. 1TdoVS/1/2021 z 22. februára 2021 vylúčil sudcu JUDr. Klimenta z vykonávania úkonov trestného konania, pričom dôvodom vylúčenia mali byť práve vyjadrenia sudcu JUDr. Klimenta v médiách vo vzťahu k osobe a veci, o ktorej mal rozhodovať.</p> <p>38. Osobitne k vyjadreniu podpredsedníčky najvyššieho súdu o tom, že sťažovateľ sa nesprával v súlade so zásadou „<i>vigilantibus iura scripta sunt</i>“ a námietku zaujatosti nevzniesol pred rozhodovaním o jeho sťažnosti proti uzneseniu o vzatí do väzby, ústavný súd konštatuje, že v právnom štáte obvinený oprávnené očakáva, že v jeho veci bude rozhodovať nestranný sudca. Vo veci rozhodol najvyšší súd na neverejnom zasadnutí a k zmenám v obsadení senátu došlo deň pred rozhodnutím o sťažovateľovej sťažnosti proti uzneseniu o vzatí do väzby. Ak sa sťažovateľ nemal možnosť o zmene v zložení senátu dozvedieť z verejne prístupných zdrojov, potom nemôže byť sťažovateľovi na ťarchu, že námietku zaujatosti nevzniesol už pred rozhodovaním najvyššieho súdu o sťažnosti proti uzneseniu o vzatí do väzby. Iný záver by mohol viesť k tomu, že by sa od účastníkov konania očakávalo podávanie tzv. preventívnych námietok zaujatosti z dôvodu možného zastupovania sudcov v senáte.</p> <p>39. Ústavný súd konštatuje, že popísané skutočnosti spochybňujú objektívnu nestrannosť JUDr. Klimenta. Pri ich komplexnom hodnotení ústavný súd konštatuje, že je namieste vyjadriť aj pochybnosti o subjektívnej nestrannosti JUDr. Klimenta, uvedené však bude predmetom ďalšieho posudzovania v konaní pred najvyšším súdom. Synergické kontextuálne vnímanie jeho príbuzenského</p>

	<p>vzťahu k prokurátorovi, pozitívne vyjadrenia na verejnosti o práci konkrétneho prokurátora, no negatívne vyjadrenia o sťažovateľovi ako jeho protipólu v trestnom konaní má podľa ústavného súdu značnú relevanciu a intenzitu. A práve toto zdanie je z ústavného hľadiska neprípustné. Aj keď ide o trestné stíhanie bývalého špeciálneho prokurátora, čo je pre demokraciu samo osebe bolestivé, štandardy trestného práva musia platiť pre každého.</p> <p>40. Pri komplexnom zhodnotení vzťahu sudcu JUDr. Klimenta k prejednávanej veci, k sťažovateľovi a prokurátorovi ústavný súd teda konštatuje, že tento je takej povahy a intenzity, že objektívne vyvoláva pochybnosti o jeho nestrannosti nielen u sťažovateľa, ale aj u akéhokoľvek nestranného pozorovateľa, čo môže viesť až k strate dôvery občanov v spravodlivosť. Uvedené je v rozpore s už spomínanou zásadou obsiahnutou v judikatúre EŠLP, podľa ktorej spravodlivosť musí byť nielen vykonaná, ale musí byť vidieť, že je vykonaná (justice must not only be done, it must also be seen to be done).</p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	rozsudok EŠLP z 26. mája 2020 vo veci Koulias proti Cypru, sťažnosť č. 48781/12, bod 61, rozhodnutie vo veci Lavents c. Lotyšsko sťažnosť č. 58442/00, bod 119)
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	väzba sudca-námietka zaujatosti sudca-nestrannosť sudca-zákonný

spisová značka	III. ÚS 55/2021
populárny názov	Zákonnosť prevzatia do zdravotníckeho zariadenia
sudca spravodajca	Robert Šorl
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	13.05.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 3 Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 1 písm. e Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 6 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Najvyšší súd sa v prípade dovolania v konaní o prípustnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia nevyhnutne musí vysporiadať s dovolaním sťažovateľa z pohľadu jeho základných práv. Na takýto postup má z pohľadu prípustnosti dovolania dostatočný priestor, pokiaľ sťažovateľ v dovolaní vymedzuje prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Posúdenie dovolania proti rozhodnutiu, ktoré sa týka vyslovenia zákonnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia si pritom vyžaduje komplexný pohľad nerozlišujúci medzi posúdením hmotnoprávných a procesnoprávných otázok. Keďže aj porušenie procesnoprávných záruk môže viesť k porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 6 ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. e) dohovoru.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ bol 4. septembra 2018 hospitalizovaný na internom oddelení nemocnice v Bojniciach, nasledujúci deň bol preložený na psychiatrické oddelenie nemocnice. Napriek tomu, že sa opakovane domáhal prepustenia z tohto oddelenia, bol tam až do 12. októbra 2018. Nemocnica na okresnom súde 10. septembra 2018 podala podnet na

	<p>vyslovenie prípustnosti prevzatia sťažovateľa, v ktorom uviedla, že sťažovateľ bol prijatý pre pokus o samovraždu, pretrvávajúca iritabilita, psychotická symptomatika bez ohľadu na ochorenie s tým, že pacient súhlasil s hospitalizáciou, no nalieha na prepustenie a je nutné pokračovať v liečbe na uzavretom psychiatrickom oddelení pre nebezpečenstvo z premeškania.</p> <p>Okresný súd uznesením z 11. septembra 2018 rozhodol o prípustnosti prevzatia sťažovateľa do zdravotníckeho zariadenia a určil mu za opatrovníčku jeho manželku. Sťažovateľovi bolo doručené na adresu jeho pobytu až 15. októbra 2018 t. z. po jeho prepustení z nemocnice.</p> <p>Krajský súd na základe odvolania podaného sťažovateľom zrušil uznesenie okresného súdu z 11. septembra 2018 a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie, čo odôvodnil tým, že sťažovateľ nebol vzhladnutý sudcom, ale len vyšším súdnym úradníkom a zároveň pochybnosťou o tom, či od výsluchu sťažovateľa bolo upustené dôvodne, keďže k tomuto z lekárskych správ vyplývali rozporné skutočnosti.</p> <p>Okresný súd v poradí druhým uznesením opätovne rozhodol, že k prevzatíu sťažovateľa do zdravotníckeho zariadenia došlo zo zákonných dôvodov. Krajský súd v konaní o odvolaní sťažovateľa uvedené uznesenie okresného súdu svojim už v poradí druhým uznesením vydaným v tejto veci potvrdil.</p> <p>Sťažovateľ podal proti druhému uzneseniu krajského súdu dovolanie z dôvodov podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorého nesprávnym procesným postupom mu bolo znemožnené uskutočňovať procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.</p> <p>Najvyšší súd ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľa odmietol. Dovolacie dôvody sťažovateľa zovšeobecnil a uviedol, že sťažovateľ spochybnil záver odvolacieho súdu, podľa ktorého okresný súd opravil svoje procesné pochybenie, ktorého sa dopustil pri jeho prvom, odvolacím súdom zrušenom rozhodnutí, a to vypočutím sťažovateľa štyri mesiace po prepustení zo zdravotníckeho zariadenia. Odmietnutie dovolania najvyšší súd stroho odôvodnil tým, že dospel k záveru, že v prípade sťažovateľa nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu odvolacieho súdu, ktorým by mu bolo znemožnené uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Okrem toho dovolací súd poznamenal, že sťažovateľ odvolaciemu súdu v skutočnosti vytýkal nesprávne právne posúdenie veci, ktorým sa však pri vymedzenom dovolacom dôvode nemôže zaoberať.</p> <p>Predmetom ústavného prieskumu je uznesenie najvyššieho súdu, ktorým bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté, v ktorom sa tento súd podľa sťažovateľa nevysporiadal s množstvom procesných pochybení okresného súdu v predmetnej veci, čím došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>13. K tomu treba uviesť, že z pohľadu základného práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 6 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. e) dohovoru je podstatné, aby v konaní bolo zistené, či osoba prevzatá do zdravotníckeho zariadenia trpí duševnou chorobou alebo má jej príznaky a ohrozuje seba alebo svoje okolie. Táto požiadavka je v zásade zhodná s požiadavkou, ktorá je bližšie vyjadrená v tzv. Winterwerpových kritériách. Podľa prvého kritéria k obmedzeniu osobnej slobody psychicky chorej osoby môže dôjsť len vtedy, ak je k dispozícii dostatočný dôkaz o tom, že osoba trpí psychickou chorobou; pričom takýmto dôkazom je posudok, ktorý opisuje aktuálny stav osoby a v zásade vychádza z jej osobného vyšetrenia. Posudok, ktorý vychádza len zo zdravotnej dokumentácie, je prípustný len vtedy, ak osoba odmieta vyšetrenie. Podľa druhého kritéria musí zistená choroba odôvodňovať nevyhnutnosť prevzatia a umiestnenia do zdravotníckeho zariadenia. V podstate to znamená povinnosť vykonania testu primeranosti, či zistená duševná porucha znamená také nebezpečenstvo, či už pre posudzovanú osobu alebo všeobecne pre iných, pre ktorú je nevyhnutné jej umiestnenie v zdravotníckom zariadení. Dôkazné bremeno v zistení duševnej poruchy, z toho vyplývajúceho nebezpečenstva a nedostatočnosti alternatívnych opatrení je na orgánoch, ktoré rozhodujú o nariadení obmedzenia osobnej slobody (Karpenstein, U., Mayer, F. Konvention zum Schutz der Menschenrechte und Grundfreiheiten. Kommentar. C. H. Beck, München 2015, s. 131).</p> <p>14. Sťažovateľ však dovolaním primárne nenapádal dodržanie týchto kritérií, ale to, že</p>

v jeho prípade neboli dodržané viaceré ustanovenia CMP s tým, že aj následné odstránenie týchto procesných pochybení nemôže viesť k záveru, že na osobnej slobode bol obmedzený v súlade so zákonom. V tejto právnej argumentácii sťažovateľa sa prejavuje podstata toho, že v konaniach, ktoré sa týkajú osobnej slobody na to, aby nedošlo k porušeniu základných práv, nestačí len to, že je vydané vecne správne rozhodnutie, no zároveň musí byť dodržaný zákonom predpokladaný procesný postup, ktorý nadväzuje na jeho ústavnoprávne základy tak, ako vyplývajú z čl. 17 ods. 6 ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. e) dohovoru. Preto v prípade konania o prípustnosti prevzatia v zdravotníckom zariadení platí východisko vyjadrené v rozsudku ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 79/93, podľa ktorého akt aplikácie práva nie je nezákonný iba vtedy, keď jeho výrok je v rozpore so zákonom, ale nezákonný je aj vtedy, keď pred jeho vydaním orgán aplikujúci právo nedodrží alebo poruší zákon.

15. Preto sťažovateľom v dovolaní nastolené otázky o procesných pochybeniach okresného súdu boli spôsobilé viesť k zisteniu, že či už okresný alebo krajský súd nesprávne procesne postupovali tak, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Tento záver platí o to viac, že konanie sa týkalo osobnej slobody sťažovateľa, ktorej procesné a hmotnoprávne záruky sú obsiahnuté či už v čl. 17 ods. 6 ústavy alebo v čl. 5 ods. 1 písm. e) dohovoru. Najvyšší súd sa k zodpovedaniu týchto sťažovateľom jasne nastolených otázok, ktoré vyplývali z nepochybných procesných skutočností, vyjadril lakonicky tak, že v prípade sťažovateľa nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorým by mu bolo znemožnené uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Celá argumentácia najvyššieho súdu sa obmedzila na prepis zákonného ustanovenia. Tomu nasleduje poznámka o tom, že sťažovateľ v skutočnosti dovolaním vytykal nesprávne právne posúdenie veci, ktorým sa však pri vymedzenom dovolacom dôvode nemôže zaoberať. Táto argumentácia je vzhľadom na jasný obsah dovolania sťažovateľa zjednodušujúcou a nesprávnou redukciou dovolaním nastolenej otázky.

16. Z hľadiska ústavného posúdenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať prípustnosť dovolania a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby takáto interpretácia nebola svojvoľná, ale i formalistická a aby bola čo najustálenejšia, a teda súladná s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 65/2010). Tak tomu v prípade dovolania sťažovateľa nebolo. Sťažovateľ jasne zadefinoval procesné úkony okresného súdu, na ktoré krajský súd reagoval tak, že potvrdil jeho rozhodnutie o tom, že k jeho prevzatíu do zdravotníckeho zariadenia došlo zo zákonných dôvodov. Najvyšší súd sa so sťažovateľom namietaným porušením procesných práv, ktoré podľa názoru sťažovateľa viedlo k tomu, že bol nedôvodne obmedzený na osobnej slobode, argumentačne žiadnym spôsobom nevyrovnal. Druhú časť argumentácie sťažovateľa o tom, že k jeho prevzatíu do zdravotníckeho zariadenia nedošlo zo zákonných dôvodov, argumentačne otočil proti sťažovateľovi, keď jeho dovolanie interpretoval ako dovolanie podané z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci.

17. Takýto prístup dovolacieho súdu je z hľadiska ochrany základných práv, osobitne z pohľadu osobnej slobody sťažovateľa formalistický, keďže posúdenie dovolania proti rozhodnutiu, ktoré sa týka vyslovenia zákonnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia, vyžaduje komplexný pohľad, ktorý nerozlišuje medzi posúdením hmotnoprávných a procesnoprávných otázok z dôvodu, že i porušenie procesnoprávných záruk môže viesť k porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 6 ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. e) dohovoru. Najvyšší súd sa v prípade dovolania v konaní o prípustnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia nevyhnutne musí vysporiadať s dovolaním sťažovateľa z pohľadu jeho základných práv. Na takýto postup má z pohľadu prípustnosti dovolania dostatočný priestor tak, ako vyplýva zo sťažovateľom použitého § 420 písm. f) CSP. Preto ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa, došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Okrem vyslovenia porušenia týchto základných práv ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:

1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/129/2019 z 29. januára 2020 bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na spravodlivé

	<p>súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.</p> <p>2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/129/2019 z 29. januára 2020 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.</p> <p>3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania 375,24 eur a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.</p> <p>4. Ústavnej sťažnosti vo zvyšnej časti nevyhovuje.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEK a iných súdov	rozsudok ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 79/93 z 15. septembra 1993
súvisiace právne predpisy	zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	dovolenie-prípustnosť práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu zdravotný stav výsluch, výpoveď, vypočutie práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo na osobnú slobodu rozhodnutie-zákonnosť súd-procesný postup

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.